

כיצד: ישראל שהפריש תרומה מכריו, ועדיין לא נתנה לכהן. ומצאו ישראל אחר. ואמר לו: הא לך סלע זה ותנחו את התרומה לכן בתי שהוא כהן — מותר לעשות כן.

אבל אם היה כהן אומר לישראל הא לך סלע ותן לכהן אחר, שהוא קרוב שלי, את התרומה שהפרשת — אסור. מפני שהתרומה ראויה לאותו הכהן עצמו, ונראה הדבר ככהן המסייע בבית הגרנות.

ומקשינו: ותנא דברייתא שאמר שבכולן יש טובת הנאה לבעלים והדר פריש "כיצד — ישראל שהפריש תרומה", מאי טעמא לא קאמר נמי מתנות כהונה, וכגון טבח שהפריש מתנותיו, ורועה שנולדו לו בכורות.

ומתריצין: אמר לך: תרומה — הטעם שהותרה טובת הנאה שבה, כיון דקדושת הגוף היא.

דכיון דלא מתחלא, שלעולם קיימא בקדושתה, לא אתי אנשי למוטעי בה ולחשוב שהמעות שנתן עבורם חיללו את קדושת התרומה.

אבל הני מתנות כהונה, דקדושת דמים נינהו, שאם הכהן רצה למכור לישראל זרוע לחיים וקיבה רשאי, הרי כיון דאין בהם קדושת הגוף [שמותרים באכילה לזר], אתו למוטעי בהון.

שיתכן וקא סבר אותו שנתן את המעות לכהן — תתחל קדושתיהו אארבעה זוזי שנתן לכהן עבורם, ואתא למינהג בהם מנהג דחולין, בכך שלא יאכלם דרך גדולה וכבוד, בצלי וחרדל, ולכן אין בהם טובת הנאה לבעלים.

תנו רבנן: הכהנים והלוים והעניים המסייעים בבית הגרנות כדי לקבל תרומות ומעשרות, ובבית המטבחים כדי לקבל זרוע לחיים וקיבה —

אין נותנים להם תרומה ומעשר בשכרן. ואם עושיין כן, שטורחים אצל הבעל הבית כדי שיתן להם מתנות — חיללו קדשי השם!

ועליהן הכתוב אומר: "שחתם ברית הלוי". ואומר: "ואת קדשי בני ישראל לא תחללו ולא תמותו".

מאי ואומר?

וכי תימא שחילול התרומות ומעשרות מיתה לא מחייב —

תא שמע: "ואת קדשי בני ישראל לא תחללו ולא תמותו".

ובקשו חכמים לקנסן. את בעלי הבתים שנותנים להם לסייע בבית הגרנות, והקנס — להיות מפרישין עליהן תרומה ומעשר משלהם פעם שניה.

ומפני מה לא קנסום חכמים?

כי חששו דלמא אתי לאפרושי מן הפטור על החיוב. שמא כשיבוא לעשר טבל גמור [שחייב בתרומות ומעשרות מהתורה] יעשר עליו מפירות אלו שחייבים בהפרשה רק מדרבנן, שמן התורה הם כבר מעושרים. ולכן לא קנסום חכמים לעשר שוב.

כ-א תנא, ובכולן יש כהן טובת הנאה לבעלים. והתנא מפרש מה היא טובת ההנאה: